

1) прототипом П(С)БО 7 є МСФЗ 16, але ж міжнародні стандарти носять рекомендаційний характер;

2) П(С)БО 7 «Основні засоби» у своїй більшості відповідає вимогам МСФЗ 16, тому у бухгалтерів труднощів з його впровадженням та використанням в Україні не повинно виникнути;

3) між П(С)БО 7 «Запаси» и МСФЗ 16 є розбіжності, стосовно сфери застосування, порядку визнання основних засобів активом, методів нарахування амортизації, оцінки основних засобів та визнання у якості витрат.

Бухгалтерський облік і контроль основних засобів потребує удосконалення в методико-організаційних аспектах, а також узгодженості законодавчо-нормативних документів. Крім того, у П(С)БО 7 наявні істотні розбіжності із міжнародними стандартами. Тому запропоновані шляхи удосконалення нормативної бази бухгалтерського обліку основних засобів дозволять гармонізувати вітчизняний облік з міжнародними стандартами та зменшити невідповідності й проблемні питання обліку основних засобів.

Література

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність України : Закон України від 16.07.1999 р. із змінами і доповненнями // Все про бухгалтерський облік. – № 8 – 9. – 27 січня 2012. – с. 5 – 10.
2. Податковий кодекс України. Кодекс від 2 грудня 2010 року № 2755-VI [Електрон. ресурс] / Україна. Президент України. – Спосіб доступу: [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).
3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби»: наказ Міністерства фінансів України від 27.04.2000 року № 92 [Електрон. ресурс] / Україна. М-во фінансів. – Спосіб доступу: <http:// www.rada.gov.ua>.
4. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 «Основні засоби» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/929_014.
5. Бутинець Ф.Ф. Теорія бухгалтерського обліку : підручник / Ф.Ф. Бутинець – Вид. 2-е, доп. і перероб. – Житомир, ЖТІ, 2011. – 640 с.
6. Бондар М.І., Бабіч В.В. Амортизація основних засобів: облік та оподаткування // Вісник ЖДТУ Серія: Економічні науки. – 2011. - № 1 (55), С.31-34.
7. Бондар О. Допитання оцінки основних засобів підприємства в бухгалтерському обліку / О. Бондар // Бухгалтерський облік і аудит. – 2010. – № 3. – С. 23-28.
8. Власюк Г.В., Шляхи вдосконалення обліку основних засобів / Г.В. Власюк, О.І. Зиміна // Держава та регіони. – 2008. – №4. – С. 32-36.
9. Голов С. Ф. Бухгалтерський облік в Україні : аналіз стану та перспективи розвитку / С. Ф. Голов – К. : Центр нав. літ., 2008. – 522 с.
10. Голов С. Ф., Костюченко В. М. Бухгалтерський облік за міжнародними стандартами. – К.: Екаунтінг, 2000. – 384 с.
11. Довгопола Н. Амортизація: предметна сутність і ступінь впливу на відтворення основних засобів // Бухгалтерський облік і аудит. – 2010. – № 12. – с. 3-13.
12. Панасенко А.П. Проблеми основних засобів у бухгалтерському обліку / А.П. Панасенко // Держава та регіони. – 2008. – №3. – С.407-410.
13. Попович В. І. Облік основних засобів: порівняльний аналіз МСБО та П(с)БО / В. І. Попович // (Вісник / Національний університет "Львівська політехніка" ; № 721), - 2012. - С. 216-219.
14. Чабаненко Ж. М. Особливості фінансового обліку основних засобів // Економічний простір. – 2012. - № 57 [Електрон. ресурс]. – Спосіб доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Ekpr/2012_57/statti/42.pdf.

ГНОСЕОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ

Ходзицька В. В.

к.е.н., доцент

ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

Глобалізація економічних відносин, використання сучасних інформаційних систем і технологій обробки поточної інформації формують особливі вимоги до інформативності менеджменту в контексті бізнес-процесів, форм і видів діяльності сегментів. З огляду на це важливо дослідити гносеологію стратегії виникнення та розвитку концепції стратегічного управлінського обліку.

На основі дослідження еволюції розвитку управління в другій половині XX початку XXI ст. виявлені концепції реалізують стратегічний підхід в управлінні. Серед них стратегічне планування (бюджетування), менеджмент, маркетинг, а також концепції стратегічного управлінського обліку та стратегічного аналізу. Ключове значення в їх появі мають об'єктивні потреби внутрішнього організаційного менеджменту у формуванні стратегії економічного суб'єкта внаслідок посилення динамічності факторів зовнішнього середовища, необхідності забезпечувати економічним суб'єктам достатню конкурентоспроможність.

У цих умовах стратегічний управлінський облік розглядається адекватним інструментом стратегічного менеджменту, що визначає актуальність виявлення інструментальних можливостей аналітичного характеру.

За відправну точку прийнято дослідження понять «стратегія» і «стратегічний управлінський облік», що дозволило виявити різноманітність ознак, покладених в основу розробки визначень.

З позицій встановлення стратегічних цілей (діяльності економічного суб'єкта по відношенню до власного становища на ринку, прибутковості продуктів, інших сегментів, продуктивності, ресурсного забезпечення, управління організацією та персоналом та ін.)

Визначено два напрямки стратегічних оцінок: зовнішній стратегічний аналіз (аналіз конкурентів економічного суб'єкта) і внутрішній аналіз (аналіз ресурсного потенціалу економічного суб'єкта). Їх здійснення виявляє потреби в інформаційному і інструментальному забезпеченні, яке визначає зміст стратегічного управлінського обліку. Тому кілька спроб було зроблено для уточнення цього визначення і ідентифікації набору методів, які можуть бути класифіковані під прапором SMA. Проте було мало згоди в академічній і професійній літературі за визначенням SMA і пов'язаним методами (Ленгфільд-Смідт, 2008; Йоргенсен і Месснер; 2010 року; Ніксон і ін., 2011).

У той же час основна література найбільше приділяла увагу розробці стратегічного управлінського обліку (SMA), який обіцяв відповісти на критику. Однак до теперішнього часу не було ніякої згоди про те, що становить SMA. Результати цього дослідження, засновані на 14 інтерв'ю з фінансовими фахівцями, які працюють в бізнесі, і показують, що, незважаючи на не використання терміну SMA, бухгалтери можуть вносити і вносять активний внесок в процес стратегічного управління.

Діапазон методів, які будуть використовуватися, може не бути настільки ж великий, як і попередні дослідження, запропоновані SMA. Також як і ступінь, в якому бухгалтери можуть брати участь під впливом організаційних чинників, діапазон атрибутів, якими володіють бухгалтери, і практичність, що бере участь в забезпеченні бухгалтера для виконання їх ролі.

Саме в 1980-і роки автори почали критикувати управлінський облік за неадекватне задоволення потреб керівників вищої ланки в розробці стратегії і підтримки конкурентної переваги.

У 2000-х рр. дослідження нових підходів до формування доходу і створення конкурентної переваги в умовах постійних змін у зовнішньому середовищі і процесах виробництва доданої вартості змістили увагу на внутрішні ресурси і можливості економічного суб'єкта як джерела отримання прибутку.

Склалася нова стратегічна концепція вартісно (ціннісно) орієнтованого управління. Її основний зміст полягає в дослідженні ресурсного потенціалу економічного суб'єкта і чинників, що забезпечують створення і підвищення його вартості.

У цей період у світовій практиці модель управлінського обліку, орієнтована на контрольні-аналітичні функції внутрішнього організаційного управління, перестала відповідати потребам управління, зумовленим його децентралізацією, конкуренцією, ціннісно орієнтованим баченням. Управлінський облік, концентруючи увагу суб'єктів управління на внутрішні процеси (постачання, виробництво, збут та ін.) і забезпечуючи реалізацію основних функцій управління (планування, обліку, аналізу, контролю), залишив за межами управлінської уваги зовнішні процеси і об'єкти, які визначаються факторами зовнішнього середовища, конкурентами, постачальниками, споживачами, каналами продажів, а також соціальними, політичними та іншими умови діяльності організації, тобто стратегічно важливі чинники.

Одночасно з цим внутрішньо групові процеси децентралізації управління стали передбачати диференціацію сегментів діяльності. В результаті на зміну традиційним організаційним структурам управління (лінійним, функціональним і ін.) прийшли інноваційні дивізіональні (продуктові, регіональні), матричні, мережеві і ін.

Таким чином, такі нововведення були обумовлені зміною стратегічних цілей і завдань організації, що відбувалося під впливом факторів зовнішнього середовища. У розвитку інструментальних засобів посилювалася увага до аналітичних методів оцінки контрагентів, а також

власних ресурсів економічного суб'єкта. Внаслідок цього виникло стратегічне розуміння змісту управлінського обліку, склався його новий напрямок стратегічний управлінський облік, що розвивався в якості інструментального засобу стратегічного менеджменту.

Література

1. Друрі К. Управлінський і виробничий облік/ К.Друрі [пер. з англ.]. – М.: ЮНІТІ-ДАНА.-2012.-1401с.
2. Bromwich M. The case for strategic management accounting: the role of accounting information for strategy in competitive markets/ M. Bromwich //Accounting. Organization and Society.-1990. - № 1. P. 27-46.
3. Cooper R. Measure costs right: make the right decisions / R.Cooper, R.S. Kaplan// Harvard Business Review.-1988. - P. 96-103.
4. Innes J. Strategic Management accounting / J.Innes//Handbook of Management accounting.- 1998. – 968 p.
5. Lord B.R. Strategic management accounting: the emperor`s new clothes/ B.R Lord// Management Accounting Research.- 1996. - № 7(3). - P. 347-366.
6. Simmonds K. Strategic management accounting / K.Simmonds// Management accounting. -1981. - № 59(4). -P. 26-29.

ОБЛІК НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ НА ПРОМИСЛОВОМУ ПІДПРИЄМСТВІ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Хоменко Л. М.

к.е.н., доцент

Капленко Т. С.

студентка

Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського

На сучасному етапі розвитку в економіці України спостерігається висока нестабільність. Економіка потребує змін та інновацій, особливо в умовах Європейської інтеграції. Вже відбувся перехід до Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, що є дуже важливим етапом у розвитку економіки та введення обліку на підприємствах. Останнім часом зростає значення нематеріальних активів у балансі підприємства. Тому вони потребують більш точної оцінки, обліку та ефективності їх використання. Зі зростанням конкуренції, підприємцям необхідно більш детально підходити до цього питання.

Нематеріальні активи – це інтелектуальна та промислова вартість, а також інші права, яка визнані законодавством та належать власнику цих прав. Вони не мають матеріальної форми та використовуються на підприємстві більше одного року або одного операційного періоду [2].

Вагоме місце в Україні займає промисловість, оскільки наша країна має високий виробничий потенціал. Тому доцільно розглядати облік нематеріальних активів на прикладі конкретного підприємства, яке б мало задовільний фінансовий стан та стабільно працювало протягом останніх років.

Було обрано ПрАТ "Броварське ШБУ №50". Його основною діяльністю є будівництво та ремонт доріг, благоустрій територій та житлових районів. Розглянемо динаміку нематеріальних активів протягом 2014-2016 рр.[1] на досліджуваному підприємстві у табл. 1.

Таблиця 1

Обсяг нематеріальних активів протягом 2014-2016 рр. у ПрАТ "Броварське ШБУ №50"

Актив	2014	%	2015	%	2016	%	Відхилення	
							Абс., тис. грн.	Відн., %
I Необоротні активи								
Нематеріальні активи:	16	0,010	12	0,010	15	0,012	-1	-6,25
Валюта балансу, тис. грн.	193662	100	175504	100	117403	100	-76 259	-39,38